VI évfolyam Celldömölk 1910 junius 19. 25 szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzküldemények.

A király Budapesten. A jövő héten ismét lejön magyar szekesfővárosába a Király. Megnyitja az uj országgyülést ősi szertartással és nagy pompával a gyönyörü budavári trónteremben. Eléje járulnak a honatyák, s a király felolvassa a trónbeszédet, melyben megszabja legsürgősebb teendőit az uj képviselőháznak.

— **Dr. Ostffy Lajos** képviselőnk e hó 13-án Kossuth Ferenc, a 48-as függetlenségi párt vezérének távirati fölkérésére Budapestre utazott, ahonnan a pártvezért Reök Iván orsz. képviselővel együtt Zentára kisérték, ahova kedden reggel érkeztek. Itt résztvettek az ottani függetlenségi párt gyülésén és dr. Ellinger Jenő képviselőjelölt támogatására dr. Ostffy képviselőnk nagyhatásu, ielkes beszédet tartott. — Még ugyanaznap visszautaztak Budapestre és ugy elutazásukkor a zentai pályaudvaron, mint Budapestre érkeztükkor a központi függetlenségi pártkörben lelkes ünneplésben részesitették a kortestársaságot. — Dr. Ostffy Lajos szerdán érkezett ismét városunkba.

Iskolaév-végi vizsgálatok az elemi iskolákban.

Olyan tárgyról van a szó, amely éppen olyan közelről érinti és érdekelheti az egész társadalmat, mint a tanügyi köröket. Az iskolai lapok évtizedek óta nyargalnak rajta, mint olyan veszszőparipán, amelyet megállitani nem tudnak. Kivált, ha még valaki bele-beletekint a groszdájcsok szaklapjaiba, akik ismert pedagógusi teóriával, praxissal és pocakos életfilozofiával vitatkoznak pro és kontra, — nos hát elcsodálkozik a józan fölfogásu ember, hogy hogyan is lehet erről a kérdésről, valjon kellenek-e, szükségesek-e, nélkülözhetők-e, fölöslegesek-e a záróvizsgálatok, annyit disputálni.

Komolyan foglalkozni vele azért nem hálátlan dolog: a magyar iskolaügy vezetői és szakférfiai gyüléseken és folyóiratokban sok előadásban, illetőleg cikkelyben nyomós érvekkel támogatva nézőpontjukat, jelesebbnél jelesebb értekezésekben fejtették ki az évvégi iskolai vizsgálatokról véleményüket, természetesen: ki mellette, ki ellene, mig tekintélyes számban vannak olyanok is, akik a középutat keresik: iskolai ünnepet (tornászatot, éneket, játékot, szavalást jutalmak kiosztását) óhajtanak.

E fölfogást támogatják legtekintélyesebb hirlapjaink is, maga a nagy társadalom szintén e mellé szegődik és hogy előkelő, intelligens uriembereek is alapos tudással és gyakorlati tapasztalásból szólnak a kérléshez, mutatja a többi közt dr. Diószegi Győző kir. járásbirónak értekezése, mely a »Nemzeti Iskola« cimü Budapesten megjelenő tekintélyes politikai tanügyi lap folyó évi junius hó 11-iki számában megjelent és amelyet, mint épen idő és alkalomszerüt olvasóközönségünknek figyelmébe ajánlunk. Mi csak örülünk azon, ha az ilyen kérdéssel amely nemcsak szorosan véve tanügyi, hanem szerintünk, legalább is éppolyan társadalmi ügy, nemcsak tanárok és tanitók foglalkoznak, hanem érdeklődnek iránta oly kiváló állásu egyének is, mint dr. Diószegi kir. járásbiró, — aki nézetét a következőkben adja elő:

A kifogásolt „izmok."

Amerikai levél.

Hogy Amerikának csupán baromi erő kell, nem a dolgozó ember, — kiviláglik abból az eljárásból, melyet Williams Vilmos a bevándorlásra ügyelő legfőbb amerikai tisztviselő követ. Ismeretes róla, hogy mikor hivatalba lépett, kiadta azt a hihedt rendeletét hogy minden bevándorlónak 25 dollárnak kell a birtokába lenni.

Persze, hogy az olcsó munkást óhajtó amerikai gyárosok óriási módon felzudultak ellene. Hogyan kapnak akkor ők olcsó munkásokat? Minden oldalról támadták miatta a bevándorlási hatóságot, a munkaadók nyomása olyan volt, hogy most már ha nyilvánosan nem is, de azért máig is megkövetelik a bevándorlótol, hogy egy bizonyos összegnek birtokában legyen, mert nem bocsátják partra, hanem visszaküldik, mint olyant, ki csekély pénze folytán az államnak vagy a közjótékonyságnak terhére válhat

Természetes, hogy a hajózási társulatok szintén felszólaltak a 25 dolláros rendelet ellen, de üzleti érdekből a dolgot erőltetni nem akarták és inkább arra határozták el magukat, hogy az európai behajózási állomásokat utasitják, miszerint csak azon esetben fogadjanak el fedélközi utasokat az Egyesült Államokban való szállitásra, ha azok pénzzel kellőleg el vannak látva, vagyis legalább is 25 dollárral rendelkeznek.

A bevándorlási hatóság ezen követelésének ilyeténképen elég tétetvén, ez nem szolgálhatott indokul a kizárásra és a bevándorlás megszoritására.

Uj ürügyet, uj indokot kellett tehát kiszelni. Ki is eszeltek egy ilyent. A bevándorlási állomás orvosai most már bizonyitvanyt állitanak ki arról, hogy a bevándorló milyen izomzatu? »Gyenge testalkatu-e« (Lack of musculár development vagy »Lack of physical development«) És az orvosok eme bizonyitványa alapján kizárathatják a különben egészséges bevándorlókat. Kizárják ezen az alapon, mivel más indok a kizárásra nem volt található és kizárnak ezen alapon szazakat, ezreket, kiknél csak az a baj, hogy ők is szaporitanák az amerikai lakosok számát és pedig azok terhére, akik már itt letelepedtek vagy itt születtek. Igen sok tót és magyar jött most vissza kit vékony dongájunak találtak.

Erre vonatkozólag ezeket irja egy amerikai lap: »Ha az ily indokolás olyanok ellen irányulna, kik nehéz gyári, földmivelési és egyéb fizikai erőt igénylő munkával keresik kenyerüket, ugy nem szólalnánk fel még akkor sem, ha talán a dolog meggyőződésünkkel ellenkeznék, de fiatal, egészséges mesterembereket, férfi és női szabókat, cipészeket takácsokat, szücsmunkásokat, stb. zárnak ki tömegesen, kiknek, bizonyára nem kell óriásoknak lenni, hogy mesterségüket gyakorolhassak«

Ime e néhány sorban mily őszinte bevallása annak, hogy Amerikának nem kell már senki Európából, bolond aki megy; bolond az, aki az ügynökök csábitó szavának felül.

ÜZLET-MEGNYITÁS!

Van szerencsém Czelldömölk és vidéke n. é. közönségének b. tudomasára hozni, hogy

Czelldömölkön, a Kossuth-utcában a Gönye-féle házban

kárpitos- és diszitö üzletet

nyitottam. Elfogadok minden e szakmába vágó munkákat és javitásokat, melyeket pontosan, kifogástalanul és olcsó áron készitek.

A n. é. közönség szives pártfogasát kérve, kiváló tisztelettel

Csékey Imre,
kárpitos.

VISZGALAPOKAT

már most megvásárolhatjuk

100 darabot 60 krajcárért

DINKGREVE NÁNDOR

könyv- és papirkereskedésében CELLDÖMÖLK.

Nyomatott Dinkgreve Nándor vállalatában berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.

VI évfolyam. Celldömölk 1910 junius 18. 25. szám.

KÉMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

A király Budapesten. A jövő héten ismét lejön magyar székesfővárosába a király. Megnyitja az uj országgyülést ősi szertartással és nagy pompával a gyönyörü budavár trónteremben. Eléje járulnak a honatyák, s a király felolvassa a trónbeszédet, melyben megszabja legsürgősebb teendőit az uj képviselőháznak.

— **Dr. Ostffy Lajos** képviselőnk e hó 13-án Kossuth Ferenc, a 48-as függetlenségi párt vezérének távirati fölkérésére Budapestre utazott, ahonnan a pártvezért Réök Iván orsz. képviselővel együtt Zentára kisérték, ahova kedden reggel érkeztek. Itt résztvettek az ottani függetlenségi párt gyülésén és dr. Ellinger Jenő képviselőjelölt támogatására dr. Ostffy képviselőnk nagyhatásu, lelkes beszédet tartott. — Még ugyanaznap visszautaztak Budapestre és ugy elutazásukkor a zentai pályaudvaron, mint Budapestre érkeztükkor a központi függetlenségi pártkörben lelkes ünneplésben részesitették a kortestársaságot. — Dr. Ostffy Lajos szerdán érkezett ismét városunkba.

Iskolaév-végi vizsgálatok az elemi iskolákban.

Olyan tárgyról van a szó, amely éppen olyan közelről érinti és érdekelheti az egész társadalmat, mint a tanügyi köröket. Az iskolai lapok évtizedek óta nyargalnak rajta, mint olyan veszszőparipán, amelyet megállitani nem tudnak. Kivált, ha még valaki bele-beletekint a groszdájcsok szaklapjaiba, akik ismert pedagógusi teóriával, praxissal és pocakos életfilozofiával vitatkoznak pro és kontra, — nos hát elcsodálkozik a józan fölfogásu ember. hogy hogyan is lehet erről a kérdésről, valjon kellenek-e, szükségesek-e, nélkülözhetők-e, fölöslegesek-e a záróvizsgálatok, annyit disputálni.

Komolyan foglalkozni vele azért nem hálátlan dolog; a magyar iskolaügy vezetői és szakférfiai gyüléseken és folyóiratokban sok előadásban, illetőleg cikkelyben nyomós érvekkel támogatva nézőpontjukat, jelesebbnél jelesebb értekezésekben fejtették ki az évvégi iskolai vizsgálatokról véleményüket, természetesen: ki mellette, ki ellene, mig tekintélyes számban vannak olyanok is, akik a középutat keresik: iskolai ünnepet (tornászatot, éneket, játékot, szavalást jutalmak kiosztását) óhajtanak.

E fölfogást támogatják legtekintélyesebb hirlapjaink is, maga a nagy társadalom szintén e mellé szegődik és hogy előkelő, intelligens uriemberek is alapos tudással és gyakorlati tapasztalásból szólnak a kérdéshez, mutatja a többi közt dr. Diószegi Győző kir. járásbirónak értekezése, mely a »Nemzeti Iskola« cimü Budapesten megjelenő tekintélyes politikai tanügyi lap folyó évi junius hó 11-iki számában megjelent és amelyet, mint épen idő és alkalomszerüt olvasóközönségünknek figyelmébe ajánlunk. Mi csak örülünk azon, ha az ilyen kérdéssel amely nemcsak szorosan véve tanügyi, hanem szerintünk, legalább is éppolyan társadalmi ügy, nemcsak tanárok és tanitók foglalkoznak, hanem érdeklődnek iránta oly kiváló állásu egyének is, mint dr. Diószegi kir. járásbiró, — aki nézetét a következőkben adja elő:

A kifogásolt „izmok."

Amerikai levél.

Hogy Amerikának csupán baromi erő kell, nem a dolgozó ember, — kiviláglik abból az eljárásból, melyet Williams Vilmos a bevándorlásra ügyelő legfőbb amerikai tisztviselő követ. Ismeretes róla, hogy mikor hivatalba lépett, kiadta azt a hihedt rendeletét hogy minden bevándorlónak 25 dollárnak kell a birtokába lenni.

Persze, hogy az olcsó munkást óhajtó amerikai gyárosok óriási módon felzudultak ellene. Hogyan kapnak akkor ők olcsó munkásokat? Minden oldalról támadták miatta a bevándorlási hatóságot, a munkaadók nyomása olyan volt, hogy most már ha nyilvánosan nem is, de azért máig is megkövetelik a bevándorlótol, hogy egy bizonyos összegnek birtokában legyen, mert nem bocsátják partra, hanem visszaküldik, mint olyant, ki csekély pénze folytán az államnak vagy a közjótékonyságnak terhére válhat

Természetes, hogy a hajózási társulatok szintén felszólaltak a 25 dolláros rendelet ellen, de üzleti érdekből a dolgot erőltetni nem akarták és inkább arra határozták el magukat, hogy az európai behajózási állomásokat utasitják, miszerint csak azon esetben fogadjanak el fedélközi utasokat az Egyesült Államokban való szállitásra, ha azok pénzzel kellőleg el vannak látva, vagyis legalább is 25 dollárral rendelkeznek.

A bevándorlási hatóság ezen követelésének ilyetténképen elég tétetvén, ez nem szolgálhatott indokul a kizárásra és a bevándorlás megszoritására.

Uj ürügyet, uj indokot kellett tehát kieszelni. Ki is eszeltek egy ilyent. A bevándorlási állomás orvosai most már bizonyitványt állitanak ki arról, hogy a bevándorló milyen izomzatu? »Gyenge testalkatu-e« (Lack of musculár development vagy »Lack of physyical development«) És az orvosok eme bizonyitványa alapján kizárathatják a különben egészséges bevándorlókat. Kizárják ezen az alapon, mivel más indok a kizárásra nem volt található és kizárnak ezen alapon százakat, ezreket, kiknél csak az a baj, hogy ők is szaporitanák az amerikai lakósok számát és pedig azok terhére, akik már itt letelepedtek vagy itt születtek. Igen sok tót és magyar jött most vissza kit vékony dongájunak találtak.

Erre vonatkozólag ezeket irja egy amerikai lap: »Ha az ily indokolás olyanok ellen irányulna, kik nehéz gyári, földmivelési és egyéb fizikai erőt igénylő munkával keresik kenyerüket, ugy nem szólalnánk fel még akkor sem, ha talán a dolog meggyőződésünkkel ellenkeznék, de fiatal, egészséges mesterembereket, férfi és női szabókat, cipészeket takácsokat, szücsmunkásokat, stb. zárnak ki tömegesen, kiknek, bizonyára nem kell óriásoknak lenni, hogy mesterségüket gyakorolhassák«

Ime e néhány sorban mily őszinte bevallása annak, hogy Amerikának nem kell már senki Európából, bolond aki megy; bolond az, aki az ügynökök csábitó szavának felül.

ÜZLET-MEGNYITÁS!

Van szerencsém Czelldömölk és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy

Czelldömölkön, a Kossuth-utcában a Gönye-féle házban

kárpitos- és diszitö üzletet

nyitottam. Elfogadok minden e szakmába vágó munkákat és javitásokat, melyeket pontosan, kifogástalanul és olcsó áron készitek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Csékey Imre,
kárpitos.

VISZGALAPOKAT

már most megvásárolhatjuk

100 darabot 60 krajcárért

DINKGREVE NÁNDOR

könyv- és papirkereskedésében CELLDÖMÖLK.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villamerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.

VI évfolyam. Celldömölk 1910. junius 26. 25. szám.

KÉMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

A király Budapesten. A jövő héten ismét lejön magyar székesfővárosába a Király. Megnyitja az uj országgyülést ősi szertartással és nagy pompával a gyönyörü budavári trónteremben. Eléje járulnak a honatyák, s a király felolvassa a trónbeszédet, melyben megszabja legsürgősebb teendőit az uj képviselőháznak.

— **Dr. Ostffy Lajos** képviselőnk e hó 13-án Kossuth Ferenc, a 48-as függetlenségi párt vezérének távirati fölkérésére Budapestre utazott, ahonnan a pártvezért Reök Iván orsz. képviselővel együtt Zentára kisérték, ahova kedden reggel érkeztek. Itt résztvettek az ottani függetlenségi párt gyülésén és dr. Ellinger Jenő képviselőjelölt támogatására dr. Ostffy képviselőnk nagyhatásu, lelkes beszédet tartott. — Még ugyanaznap visszautaztak Budapestre és ugy elutazásukkor a zentai pályaudvaron, mint Budapestre érkeztükkor a központi függetlenségi pártkörben lelkes ünneplésben részesitették a kortestársaságot. — Dr. Ostffy Lajos szerdán érkezett ismét városunkba.

Iskolaév-végi vizsgálatok az elemi iskolákban.

Olyan tárgyról van a szó, amely éppen olyan közelről érinti és érdekelheti az egész társadalmat, mint a tanügyi köröket Az iskolai lapok évtizedek óta nyargalnak rajta, mint olyan veszszőparipán, amelyet megállitani nem tudnak. Kivált, ha még valaki bele-beletekint a groszdájcsok szaklapjaiba, akik ismert pedagógusi teóriával, praxissal és pocakos életfilozofiával vitatkoznak pro és kontra, — nos hát elcsodálkozik a józan fölfogásu ember. hogy hogyan is lehet erről a kérdésről, valjon kellenek-e, szükségesek-e, nélkülözhetők-e, fölöslegesek-e a záróvizsgálatok, annyit disputálni.

Komolyan foglalkoznt vele azért nem hálátlan dolog; a magyar iskolaügy vezetői és szakférfiai gyüléseken és folyóiratokban sok előadásban, illetőleg cikkelyben nyomós érvekkel támogatva nézőpontjukat, jelesebbnél jelesebb értekezésekben fejtették ki az évvégi iskolai vizsgálatokról véleményüket, természetesen: ki mellette, ki ellene, mig tekintélyes számban vannak olyanok is, akik a középutat keresik: iskolai ünnepet (tornászatot, éneket, játékot, szavalást jutalmak kiosztását) óhajtanak.

E fölfogást támogatják legtekintélyesebb hirlapjaink is, maga a nagy társadalom szintén e mellé szegődik és hogy előkelő, intelligens uriemberek is alapos tudással és gyakorlati tapasztalásból szólnak a kérdéshez, mutatja a többi közt dr. Diószegi Győző kir. járásbirónak értekezése, mely a »Nemzeti Iskola« cimü Budapesten megjelenő tekintélyes politikai tanügyi lap folyó évi junius hó 11-iki számában megjelent és amelyet, mint épen idő és alkalomszerüt olvasóközönségünknek figyelmébe ajánlunk. Mi csak örülünk azon, ha az ilyen kérdéssel amely nemcsak szorosan véve tanügyi, hanem szerintünk, legalább is éppolyan társadalmi ügy, nemcsak tanárok és tanitók foglalkoznak, hanem érdeklődnek iránta oly kiváló állásu egyének is, mint dr. Diószegi kir. járásbiró, — aki nézetét a következőkben adja elő:

A kifogásolt „izmok."

Amerikai levél.

Hogy Amerikának csupán baromi erő kell, nem a dolgozó ember, — kiviláglik abból az eljárásból, melyet Williams Vilmos a bevándorlásra ügyelő legfőbb amerikai tisztviselő követ. Ismeretes róla, hogy mikor hivatalba lépett, kiadta azt a hirhedt rendeletét hogy minden bevándorlónak 25 dollárnak kell a birtokába lenni.

Persze, hogy az olcsó munkást óhajtó amerikai gyárosok óriási módon felzudultak ellene. Hogyan kapnak akkor ők olcsó munkásokat? Minden oldalról támadták miatta a bevándorlási hatóságot, a munkaadók nyomása olyan volt, hogy most már ha nyilvánosan nem is, de azért máig is megkövetelik a bevándorlótol, hogy egy bizonyos összegnek birtokában legyen, mert nem bocsátják partra, hanem visszaküldik, mint olyant, ki csekély pénze folytán az államnak vagy a közjótékonyságnak terhére válhat

Természetes, hogy a hajózási társulatok szintén felszólaltak a 25 dolláros rendelet ellen, de üzleti érdekből a dolgot erőltetni nem akarták és inkább arra határozták el magukat, hogy az európai behajózási állomásokat utasitják, miszerint csak azon esetben fogadjanak el fedélközi utasokat az Egyesült Államokban való szállitásra, ha azok pénzzel kellőleg el vannak látva, vagyis legalább is 25 dollárral rendelkeznek.

A bevándorlási hatóság ezen követelésének ilyeténképen elég tétetvén, ez nem szolgálhatott indokul a kizárásra és a bevándorlás megszoritására.

Uj ürügyet, uj indokot kellett tehát kieszelni. Ki is eszeltek egy ilyent. A bevándorlási állomás orvosai most már bizonyitványt állitanak ki arról, hogy a bevándorló milyen izomzatu? »Gyenge testalkatu-e« (Lack of musculár development vagy »Lack of physyical development«) És az orvosok eme bizonyitványa alapján kizárathatják a különben egészséges bevándorlókat. Kizárják ezen az alapon, mivel más indok a kizárásra nem volt található és kizárnak ezen alapon százakat, ezreket, kiknél csak az a baj, hogy ők is szaporitanák az amerikai lakósok számát és pedig azok terhére, akik már itt letelepedtek vagy itt születtek. Igen sok tót és magyar jött most vissza kit vékony dongájunak találtak.

Erre vonatkozólag ezeket irja egy amerikai lap: »Ha az ily indokolás olyanok ellen irányulna, kik nehéz gyári, földmivelési és egyéb fizikai erőt igénylő munkával keresik kenyerüket, ugy nem szólalnánk fel még akkor sem, ha talán a dolog meggyőződésünkkel ellenkeznék, de fiatal, egészséges mesterembereket, férfi és női szabókat, cipészeket takácsokat, szücsmunkásokat, stb. zárnak ki tömegesen, kiknek, bizonyára nem kell óriásoknak lenni, hogy mesterségüket gyakorolhassák«

Ime e néhány sorban mily őszinte bevallása annak, hogy Amerikának nem kell már senki Európából, bolond aki megy; bolond az, aki az ügynökök csábitó szavának felül.

Nagy a sürgés-forgás az iskolákban mindenütt: a tanév vége felé közeledik, a tanitók kettőzött erővel hozzálátnak, hogy az előirt tananyag a leggyengébb téhetségü gyermek fejébe is beplántáltassék, hogy ha jön a nagy nap, a vizsga napja, ne kapjon szemrehányást és ne kelljen szégyenkeznie a vizsgán jelenlevő érdeklődők előtt.

Ugyan minek e nagy sürgés-forgás, minek e nagy parádé? Ne tulajdonitsuink a vizsgának oly nagy jelentőséget. A tanitó és növendék munkájának fokmérője a vizsga?

Dehogy az, hisz tapasztalatból mindenki tudja, hogy sokszor a legszorgalmasabb, legképzettebb gyermek ugy megijed néhány idegen arc látásától, hogy elsápad, ajkán tapad a szó és nem lehet kivenni belőle egy árva szót sem, avagy teljesen tudatlannak mutatja magát, amig némelyik kevés tudományu, de bátor gyermek brilliroz és kevés tudását ügyesen feltálalja.

Nem fogadom el azt az érvet sem, hogy a gyermeket buzditja és serkenti a vizsgára való előkészület, sőt éppen az szól legjobban a vizsgák ellen. Régi közmondás, hogy kesö akkor abrakolni, mikor már indulni kell, a hanyag tanitó és hanyag tanuló is egész tanéven át lagymatagul dolgoznak s mikor közeledik a vizsga ideje, egyszerre gőzerővel nekilátnak a dolognak és hónapok mulasztásait napok alatt akarják pótolni, ez esetleg, legalább látszólag sikerül is, de nem kérünk abból a tanitásból és tanulásból, inkább maradjon az ilyen gyermek tudatlan mert az ilyen tanulás a legegészségtelenebb, egyenesén idegölő, de a gyorsan szerzett ismeret gyorsan el is párolog.

Nemrégiben erről a rendszertelen tanulásról értekezett a budapesti tudományegyetem rektora székfoglalójában és a tapasztalt orvos határozottságával kimutatta a módszer pusztitó hatását az idegrendszerre. De ha ez a tulfeszitett szellemi munka romboló hatással van a férfikorhoz közeledő ifju idegzetére, el lehet gondolni, mily fokozott hatással van a testileg-szellemileg gyenge, fejlődésben levő gyermekre, mert a betük megismerése és összekapcsolása ép oly nehéz, sőt talán nehezebb a hat éves gyermeknek, mint a jogtudomány a 20 év körüli egyetemi hallgatónak.

Szó sincs róla, helyes és szükséges dolog, hogy a gyermek szokjék a nyilvánossághoz és kivánatos, hogy a szülők is közvetlen tájékozást szerezzenek a gyermekek előmeneteléről, a szakfelügyelet mellett nem felesleges a szülők érdeklődése sem, de mindkét cél sokkal célszerübben elérhető más módon. Sem a gyermekek nyilvános szereplését, sem a szülők érdeklődését nem helyes egy napra szoritani. Némely tantestület magától behozta a mintatanitás rendszerét, mely szerint a hétnek, vagy a hónapnak bizonyos meghatározott napján a tanitó mintatanitást hirdet, amikor tanitótársait és a szülőket is meghivja és a gyermek, aki havonként legalább egyszer lát az iskolában idegen arcokat, nem ijed meg olyan könnyen a vizsgán se.

Helytelen a mai állapot, hogy az iskola és a szülők közt a kapcsolat laza, szülő kiváncsi lehet gyermeke előmenetelére és nem csupán a holt betüből, az iskolai értesitőből kellene, hogy értesüljön gyermeke előhaladásáról, hanem személyesen az előadások hallgatása által is. A nyilvános ellenőrzés és nyilvános tanitás a tanitók ügybuzgalmát is felette fokozná, havonként egy félnapot bizony lehetne ennek szentelni. Ne féljenek a tanitók a nyilvános ellenőrzéstől. A jó tanitásnak nincs oka félni a közbirálattól.

Ma csak egyetlen egy nap van a nyilvánosságnak szentelve: a rettegett vizsga napja; tanitók, tanulók egyforma rettegéssel és aggodalommal várják e napot.

Tessék csak hozzászokni a nyilvánossághoz, akkor nem kell rettegniök, akkor látják a gyermekek, hogy az iskola iránt érdeklődőktől nincsen mit féliniök; nem olyan félelmetes alakok ezek, sőt a tanitóknak és a növendékeknek szeretniök kell őket, mert az iskola iránt érdeklődők ezek, akik szeretik a tanitót és tanitványt egyaránt.

A havonkénti nyilvános mintatanitás mellett megmaradhat aztán az évzáró vizsga is, mely nem lesz más, mint valamivel ünnepélyesebb és látogatottabb nyilvános mintatanitás.

Az uj országgyülés. Meg volt az országos nagy hü-hó, uj képviselőket választott a nemzet. A választás eredménye nagy meglepetést keltett: óriási többsége lett a kormánynak. 413 az összes magyar képviselők száma, ebből 260 kormánypárti, 153 aztán megoszlik a többi öt párt között.

Mert bizony odaát a betevő falatért veritékesebben meg kell dolgozni, mint idehaza. Felhivjuk a községi elöljárókat, lelkészeket, tanitókat, hogy erről az amerikai uj helyzetről világositsák föl a népet.

Tárca mozaikokból.

— Védekezés a meleg ellen.
— Helytelen tüsszentés.
— A női szív.
— Az emberi test kisugárzása.

*

A khinaiak, ha melegük van, forró vizbe mártott kendővel törlik végig az arcukat és nyakukat. Azután tovább legyezgetik magukat. Az igy támadt gyors párolgás fölfrissiti őket. Különösen zsufolásig telt termekben veszik ennek nagy hasznát.

*

A tüsszentés gyakori visszafojtása egy annál hevesebb kitörést eredményez, mely aztán csukott szájnál az orron át történik s ily módon a heves rázkódtatás közben gyakran megesik, hogy a nyálka a fülüregbe tódul, ami fölötte kellemetlen s egészségtelen. Csukott szájjal nem szabad soha sem tüszszentenünk. Gyakori tüsszentési inger különösen reggel és este, gyakran az orr nyálkahártyájának beteges feldagadását jelzik. Tüszszentési görcs meg éppenséggel beteg orra vall s azért mindenkor orvos segitségét kell igénybe vennünk.

*

Mivel a nők szive kevésbé van kitéve ama sok veszedelemnek, mely azt a szesz, dohány élvezete, testi kimerülése, belső felindulás által érheti, mint a férfiszív — ebből az következik, hogy a női szív erősebb és egészségesebb is. Mint ahogyan tényleg kevesebbet szenvednek szivbajban és sokkal kisebb percentjük hal meg ennek következtében, mint azt a férfiak körében a statisztika bizonyitott. Azt a körülményt, hogy a nők tovább élnek a férfiaknál, éppen a szív helyesebb működése okozza.

De a nők szivét is megtámadja ez, ha tolsok kávét és teát isznak, ha helytelenül öltözködnek, mi alatt a szoros füző értendő. Ártalmas továbbá, ha nem tesznek elegendő mozgást, mely rendkivül jótékony hatással van a szív működésére, edzi és erősiti azt.

Tudósok kimutatták, hogy az anyai hivatás nemcsak hűséges jó szivet követel meg, de azt is, hogy e szív izomzata teljesen jó és egészséges legyen. Minél tökéletesebb ez, annál jobban tud az ifju anya a hivatásával járó kötelezettségeknek eleget tenni. Azért védjük meg a női szivet idejekorán minden elpuhulástól.

*

Az ujabb kutatások kisérletileg kimutatták, hogy az élő emberi szervezet fényt sugározhat ki, amit különben a spiritiszták már régen állitanak. A legrégibb ilyenfajta spiritiszta észlelései szerint a séanceok alkalmával megidézett szellemnek gyakran látszanak a körvonalai.

A legrégibb észlelések, melyek ma is elfogadhatónak látszanak, sötétben kivilágitó

HIREK.

A király a repülőversenyen. A repülőversenyeket meghosszabbitották, hogy a király is megtekinthesse junius 23-án, mikor az országgyülés megnyitása végett Budapestre jö. Akkor lesz az utolsó felszállás, melyen az összes külföldi versenyzők, számszerint 31-en, felszállanak.

Egyházi közgyülés. A vasi közép evang. egyházmegye julius 6-án d. e. Szombathelyen rendes közgyülést tart. Előtte való napon a gyámintézeti és az iskolai bizottság értekezletre ül össze.

Jubileum. A szombathelyi községi közigazgatási tanfolyam fönállásának tizedik évfordulója alkalmából folyó junius hó 25-én Szombathelyen a vármegyeház nagytermében ünnepet tart, melynek gazdag sorrendje előre biztositja annak sikerét. — Este 7 órakor a Iérics-féle helyiségben mulatságot rendeznek a tanfolyam segélyalapja javára. Belépődij: személyenként 1 K 20 fill., családjegy 4 korona.

A Rábaszabályozó-bizottság Győrött, a vármegyeházában junius 22-én d. e. 10 órakor évi közgyülést tart, melyen Vasvármegyéből számosan fognak megjelenni.

A Dunántuli Közmüvelődési Egyesület junius hó 26-án Budapesten az ujvárosháza közgyülési termében tartja meg évi rendes közgyülését.

Halálozás. Klein Adolf kemenesmagasi polgármester f. hó 13-án, vakbélgyulladás miatt eszközölt operáció következtében, Budapesten elhunyt. Temetése 15-én ment végbe Budapesten. Az elhunyt az elmult években több esztendőn keresztül lakott városunkban is és állandó vig kedélyével, tréfálózó modorával számos jó anekdota szerzője volt. Nyugodjék békében.

---

hullarészekről szólanak. Patruban szerint az emberi agy (koponyából kivéve) némely esetben elég intenziven világit, mig Heller azt állitja, hogy az olyan emberi agy, mely a sötétben nem világit, tengervizbe téve 12 óra multva fényleni kezd. Ha tengerviz helyett folyóvizet használunk, a jelenség nem következik be. Nyilván azért, mert a tengerviz világító baktériumokkal lehetett fertőztetve, mig a folyóvizben ilyen mikróbák nem fordulnak elő. Haruget a római katakombákban olyan bomlófélben levő emberi humát látott, mely vastag porréteggel volt fedve. E por állitólag hónapokon át világitott.

Más szerző sebek világitásáról tesz említést. Igy az egykor hires Percy, francia sebész egy tiszt lábán olyan sebet gyógyitott, mely napokon át világitott; de állitólag később több ilyen eset is volt, melyekhez hasonlókat különben mások is láttak. Molisch véleménye szerint azonban ezen esetek egyike sem spontán sugárzás; ő azt a nézetet vallja, hogy a fénykilövelés tulajdonképen nem is az emberi testre, hanem a világító baktériumra vezethető vissza, melyek nemcsak minden rothadó anyagon jól tenyésznek, hanem bizonyára a bomlásban levő emberi szerveken is megélnek.

Eljegyzés. Zsoldos Elek zalaerdődi elemi iskolai tanitó, aki a celldömölki róm. kath. elemi fiuisholában is működött az 1906-ik évben, lapunknak volt munkatársa, e héten eljegyezte Mittler Etelka urhölgyet Mohácson. — Gratulálunk.

A Tüzoltó-Szövetség közgyülése. Mult számunkban közöltük a Vasvármegyei Tüzoltó-Szövetség junius 29-én délelőtt 11 órakor Vasvárott tartandó XVIII. évi rendes közgyülésének meghivóját s most, mint bennünket értesitenek, a celldömölki tüzoltó-egyesület is képviselteti magát ezen közgyülésen.

A marcalvölgyi vizitársulat junius 28-án délelőtt 10 órakor Celldömölkön a városháza tanácstermében választmányi ülést tart.

Megkezdődnek a tüzoltó-gyakorlatok. A tüzoltói gyakorlatok ez évben ugyancsak elmaradtak, de hogy ez az elmaradás pótolva legyen, hétfőn este 6 órakor megkezdik s minden héten hétfőn, csütörtökön és szombaton este 6 órai kezdettel gyakorlatoznak.

Nyári mulatságok. A szokásos nyári mulatságok szezónja ismét megkezdődött városunkban. Az eddig uralkodott kellemetlen időjárás remélhetőleg most már jóra fordul és sötét felhőivel és időnkinti zivataraival nem zavarja majd a mulatozók kedvét.

A jövő vasárnap, 26-án nyitja meg Juray Antal a *Korona-vendéglő kerthelyiségét*, délután 5 órakor cigányzenével és ünnepségekkel.

A rákövetkező vasárnap, julius hó 3-án tartja a *celldömölki ipartestület* az elaggott iparosok javára a Korona-szálló kerthelyiségében konfetti- és szerpentin-dobással egybekötött zártkörü nyári tancmulatságát. A mulatságnak érdekes pontja lesz majd a szünóra alatt megtartandó amerikai árverés, amelyen egy bárányt árvereznek el. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a szálló nagytermében tartatik. Kezdete d. u. 5 órakor.

A jul. hó 10-én tartandó vasuti zászlószentelési ünnepelyre és mulatságra — a melyet már mult számunkban jeleztünk — a meghivókat a rendezőség e héten szétküldte, azonban kéri mindazokat, akik meghivót tévedésből esetleg nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak a rendezőséghez.

Kávéház-átvétel. Az Uj-kávéházat eddigi tulajdonosától, Klein Sándortól, jul hó 1-én veszi át Kenesei Dezső pápai kávés. Az uj tulajdonos a kávéházat teljesen átalakittatja, megnagyobbitja, uj modern amerikai tekeasztalokkal és villamos ivlámpa-világitással szereli fel és semmi költséget nem sajnálva, oly ujitásokkal, amelyek a közönség kényelmére szolgálnak — tervbe véve a mozgófénykép előadásokat is. A közönség bizonyára örömmel fogadja majd ezen ujitásokat és kellően méltányolni fogja majd pártolásával a törekvő kávést.

Ovodákban nincs nemzeti ünnep. A b . . . i áll isk. gondnoksága azzal a kérelemmel járult a kultuszminiszterhez, hogy engedje meg, hogy amikor az elemi iskolák nemzeti ünnepélyeket tartanak, az azokkal kapcsolatos ovodákban is szünet tartassék. A miniszter a kérelmet nem találta teljesithetőnek s igy az ovodákban akkor, mikor ily cimen az iskolákban a tanitások szünetelnek, szünet nem adható.

Szállitási hivatal a m. kir. [illegible] vasutak részére Celldömölkön. A mai hirdetésben olvasható, hogy a nagyobb városok mintájára, a m. kir. államvasutak üzletvezetősége a közönség kényelmére és előnyére, hivatalos házhoz szállitással bizta meg Celldömölkön Wittmann Adolf fuvarozót. Az üzletvezetőségnek ezen intézkedése nagyon üdvös, mert a már szokássá vált tulmagas fuvarozási dij, melyet a szállitó eddig maga szabott ki, ezáltal megszünik. A fuvardíjat a m. kir. államvasutak üzletvezetősége határozza meg és azt a hivatalos szállitónak tullépni nem szabad.

Krónika. Az országgyülési képviselőválasztások az egész országban lezajlottak. Most már csak az országgyülés megnyitása elé néznek kiváncsi érdeklődéssel, birálgatva a kormány politikáját. Mi, természetesen, e helyen nem foglalkozhatunk a különböző pártok magatartásával, csak jelezzük, hogy még mindig beszélnek választási dolgokról és már több mint bizonyos, hogy a parlamenti élet zajos lesz. Pedig a nemzetnek békére, nyugalomra és hasznos tevékenységre van szüksége. A képviselőház e hó 23-án tartja első ülését. Első legyen és fődolog legyen a haza érdeke, nemcsak az országgyülésen, hanem a kerületekben is; a torzsalkodások szünjenek meg, mert csak ellenségeinknek tennénk szolgálatot azzal, ha itt, magunk között, veszekednök és civakodunk. Ha helyreállitják az alkotmányos rendet, jóakarattal a parlament is folytathatja üdvös működését. A celldömölki kerületben a kedélyek még mindig izgatottak, mig a sárvári járásban elég nyugodtak, ellenben a körmendi és a rumi kerületekben szintén ingerültek az emberek. Szombathelyen már arról is beszélnek, hogy Békássy István főispán elhagyná méltóságos hivatalát, mivel a körmendi kerületben nem sikerült a munkapárti Kozmát megválasztatni. Ilyen hirek mindig szoktak választás után szárnyra kelni, legtöbb esetben azonban kár volna azokat komolyan venni. Szombathelyen tudvalevőleg a város szülöttjét, dr. Székely igazságügyminisztert választották meg. Tagadhatatlan, hogy ily magas álláson levő miniszterképviselő befolyásával az u. n. helyi érdekeket hatalmasan előmozdithatja. Most bizakodnak a szombathelyiek, hogy a községi elemi iskolákat államositani fogják, a város azonfelül még főreáliskolát is kap.

Nagyszerü kirándulás. A Szepesvármegyei Óvókör az országos kisdedóvói kiállitással kapcsolatosan, f. é. junius 25. és 26. napjain Lőcse városában tartja IV. közgyülését, melyre a rendező bizottság mindenkit tisztelettel meghiv. Az ünnepség maga is rendkivül érdekes lesz, a kiállitás pedig a közoktatásügyi miniszter képviselője által nyittatik meg. 28-án kezdődnek meg a kirándulások a Tátrába, tartanak julius 6-ikáig, amidőn a Szepesi Tanitóegyesület a vármegye disztermében közgyülést tart. Fölhivjuk olvasóink figyelmét a gyülésekre, a kiállitásra, de különösen a tervbe vett rendkivül érdekes kirandulásokra, mert azokon a jelentkezők (Mazalán Pál kir. törvényszéki irodaigazgató Lőcse) részt vehetnek és olcsó, tisztességes uri ellátásban részesülhetnek. Ilyen kedvező alkalom ritkán kinálkozik, azért tessék azt igénybe venni. Szebb, mint Sváje!

Nagy Károlyné meghalt. Vármegyeszerte igaz részvéttel fogadták a hirt, hogy özv. felsőbüki Nagy Károlyné Kissomlyón 65 éves korában meghalt. Az elhunyt urinőt, ki egyike volt a régi szabásu magyar nagyasszonyoknak, széles körben ismerték és szerették, különösen a Somlyóvidéken, ahol nagyon sok jót tett a szegények érdekében. Nemes érzése nyilatkozott meg a végrendeletben is, melyben 20000 koronát a kissomlyói ag. h. ev. gyülekezetnek hagyományozott, családja nemesi kuriáját pedig ovoda céljaira hagyta. ingóságait cselédsége és a szegények örökölték. Temetése vasárnap volt impozáns részvét mellett. Elhunytát a Jánossy—Magassy és a Magyari-Kossa családok gyászolják.

Scharlach. A napokban szórványosan scharlach lépett fel Jánosházán, a hatóság megtette a kellő óvintézkedéseket.

Jégverés. Vasárnap délután 4—5 óra közt egész borsónyi jég esett Jánosházán oly mennyiségben, hogy egyes helyeken az ablakot is beverte.

Gondatlanság áldozata. Minorics János Stern Mór és fia téglagyaránál beleesett a kutba, amikor a verébfészket akarta kiszedni. Ugyanis a kút nem volt rendesen elkészitve, a gyerek a magasan felrakott kövek közül egypárat kiszedett és a támadt lukon bebujva a kutba esett. A szülők ellen a vizsgálat folyamatban van.

Kilencezer kivándorló egy napon. Tavasz óta megint óriási méreteket öltött a kivándorlási láz. Egyetlen napon kilencezer ember lépett New-Yorknál partra. Fájdalom, legtöbb a magyar kivándorló. Egy kimutatás szerint két millió már a Magyarországból odakerült emberek száma, s ezeknek több mint a fele szinmagyar.

Felhőszakadás, jégeső. Meteor előre megmondta, hogy ha a Napon, földünk édes anyján, ugynevezett foltok, »napfoltok« jelentkeznek, akkor junius 5-étől fogva 15-éig bezárólag sok veszedelem lehet: záporeső, zivatar, jégeső, felhőszakadás, villámcsapás. No, hát ugy is történt. Nap nap után mindenuntalan eső, zápor, zivatar. És pedig különösen vármegyénkben. Az a szegény he-hupás Őrség megemlegeti ezt az esztendőt. A körmendi járás számos községében rettenetes a pusztulás. A sárvári járásban és szomszédságában a gazdaközönség 20, 30 és még több százalék kárt szenved. Vép, Porpác, Jákfa Hegyfalu, Iván- és Keményegerszeg, Czelldömölk, Osttffyasszonyfa, továbbá a vasvári járás több községe és számos más község érzékeny kárt szenved részint jégeső, részint felhőszakadás folytán. Tarcsa, Városszalónak és vármegyénk több határszéli községében hatalmas orkán dühöngött; némelyik faluban a házak tetejét leszakgatta, sőt itt-ott emberáldozatot is kivánt magának a végitélet-szerü veszedelem. Természetesnek tartjuk, ha vármegyénkben is megindul a segitő intézkedés.

A hesszeni légy Biharban. Biharmegyében, mint nekünk irják, a hesszeni légy nagy mértékben ellepte a vetést. Először a rozstáblákat pusztitja el, aztán átrepül a buzára ugy hogy csaknem minden kalászon két hesszeni légy van. A gazdák attól tartanak, hogy az aratásig teljesen tönkre megy a termés és kárba vész még a drága arató bér is.

A középiskolai tanárok fizetése. A néhány hete benyujtott törvényjavaslat szerint minden egyetemet végzett állami tisztviselő a IX. fizetési osztályba kezdi meg szolgálatát, automatice lép elő 3—3 évenként és 7 évi szolgálat után kerül feltétlenül a VIII. fizetési osztályba, további 8 évi szolgálat után pedig a VII. fizetési osztályba. Minden egyetemet végzett állami tisztviselő, tehát a középiskolai tanár is, automatice kerül 15 évi szolgálat után a VII. fizetési osztályba. Sajnos, Ausztriában s nem Magyarországon terjesztettek ilyen javaslatot a parlament elé. A mi tanáraink csak hosszu szolgálati idő után érik el a VII. fizetési osztályt. A maximális fizetést elérik a tanárok Ausztriában 24 év, Poroszországban 21 évi, Szászországban 18 évi és Bajorországban 15 évi szolgálat után. Hogy hány évi szolgálat után érik el a tanárok nálunk a mostani állapot szerint a maximális fizetést, szinte nem is lehet kiszámitani.

Gyermekszépségversenyt rendez juliuis számában a Budapesti Illusztrált Szalon L. pok szerkesztősége. 100 fiucska és 100 legszebb leányka arcképét közli remek reproduktióban a kiválo gonddal szerkesztetett és pompásan kiállitott folyóirat és 200 szebbnél-szebb ajándékot ad a juri által kiválasztott legszebb gyermekeknek. A pályázatban mindenki résztvehét. Az eredeti arcképek hátára irandó a gyermek neve és életkora, a szülő neve, foglalkozása és lakhelye. Lehetőleg jó képek a következő cimre küldendők: A Budapesti Illusztrált Szalon Lapok szerkesztőségének, Simonyi Miksa urnak, Budapest, VIII. Aggteleki-utca 10.

Nem összeférhetetlen! Még emlékezhetnek olvasóink arra, hogy a törökszentmiklósi ref. egylet presbitériuma Zeke Dániel tanitót az odavaló dalárda vezetésétől el[illegible] m[illegible] ez a tanitói állással összeférhetetlen. Fel[illegible]bezés folytán foglalkozott ezzel a kérdéssel a Hevesnagykunsági ref. egyházmegye közgyülése is s ez az egyházanács ha[illegible]ozatát megsemmisitette s kimondotta hogy a dalárda vezetés a tanitói állással nemcsak nem összeférhetetlen, de még a felsőbbség engedélyére sincs semmi szükség. Kutas Balint szentmiklósi pap ezt a határozatot az Egyházkerülethez felebbezte, de az egyházmegyének ez is igazat adott. Azt hisszük, ehhez nem kell kommentár.

A fák kora. A körtefa hajt legtovább gyümölcsöt, gyakran kétszáz év multán is. Az almafa sokszor már 100—150 év multva nem ad gyümölcsöt. Narancsfák 50—80 éves korig virágzanak és addig nagyon kiadósak. A fügefa is igen hosszu életü.

Női kereskedelmi tanfolyam. A veszprémi m. kir. állami felsőkereskedelmi iskola igazgatósága ezuton értesitti a n. é. közönséget, hogy 1910/1911 tanévben női kereskedelmi tanfolyamot létesit abban az esetben, ha az erre vonatkozó szabályzatnak megfelelően legalább 30 növendék jelentkezik. A női tanfolyamra beiratkozhatik minden leánynövendék ki a felsőbb leány-, vagy polgári leányiskola 4-dik, vagy a felső leányiskola 2-dik osztályát sikerrel elvégezte s ezt iskolai bizonyitvánnyal igazolja. Kevesebb előtanulmánnyal biró növendékek felvételi vizsgálatot tartóznak tenni a magyar nyelvnek, számtannak és földrajznak abból az anyagából, amelyet a fent emlitett iskolák IV., illetve II. osztályában a tanterv megkövetel. A felvételi vizsgálatok a beiratások alkalmával tartatnak. A tanfolyam költségei 10 korona beiratási dij, 100 korona tandij, mely összeg a beiratás alkalmával egyszerre, vagy negyedévi egyenlő részletben fizetendő, és 10 korona záróvizsgálati dij. Jelentkezni lehet Vaszary Béla igazgatónál f. é. junius 28-dikáig. A tanulók beirása a felvételi jegy alapján szeptember 1-4 napjain d. u. 3 és 5 óra között lesz.

A marhaárak emelkedése. Három év előtt olasz kereskedők és ügynökök valósággal ellepték a hazai állatvásárokat s a fiatal piros tarka marhát, különösen az üszőt vették, ugy hogy 70.000 darab üsző s 130.000 darab hizó és egyéb tenyészállat jutott külföldre. Hazai állatállományunk ilyen tekintélyes részének elvonása olyan következményekkel járt, amelyeknek hatása most válik érezhetővé. A marhaárak rohamosan emelkednek. Különösen észlelhető ez a sovány marhánál. Fiatal ökörtinók, még pediglen nem a legjavából, 400 forinton alig kaphatók. Ökrök java páronként egész 630 forintig. Ugyancsak felszöktek a a tehenek árai is. Valamire való jó piros-tarka tehenet 270—300 forinton alól alig lehet kapni. Az üszők átlag 65—75 forintjával keltek el, most pedig a tehenek 4-szeres árakon vásárolhatók. A mult héten a Wien-St.-Marx-i marhavásáron ujabb 2 koronával emelkedtek, Budapesten ugyanannyival estek. Jelenleg a sovány ürü párja 19 forinton alul nem kapható. Az ürü pedig a szegény nép eledele.

A magyar Karlsbad. Hazánkban egyetlen olyan gyógyfürdő van, amely gyógyhatás tekintetében vetekedik a világhirü Karlsbaddal. Ez a fürdő a kies fekvésü, festői szépségü *Korytnica*, mely ózondus levegőjével, kitünő, hatásu gyógyvizeivel, magaslati fekvésével, modrenül berendezett vizgyógyintézetével az egyetlen hely, amely gyomor, bél és májbajokban szenvedőkre föltétlen gyógyitó hatással bir. Az idei szezon máris nagyszámu vendégeinek gyönyörü verőfényes nyári napok kedveznek, ugy hogy mig az ország minden vidékéről vihart és esőt jelentenek, addig Korytnica teljesen csapadékmentes. Tehát nemcsak a betegek, hanem az üdülést és pihenést keresők is megtalálják itt, az évszázados fenyvesek között azt, ami után vágynak. A közönség egészsége fölött, Dr. Ormay József kir. tanácsos vezetésével három kiváló orvos őrködik; a lakáskérdés a legkényelmesebb, amennyiben 15 pompásan berendezett szálló és villaépületben szállásolja el vendégeit az igazgatóság; az élelmezésről több kitünően vezetett vendéglő gondoskodik, ugy hogy mindenki, vagyoni viszonyaihoz, tehetségéhez mérten, oszthatja be gyógykezelési időtartamának költségeit.

Munkásbiztositó elvi határozat. Fölmerült konkrét esetből kifolyóan elvi jelentőségü határozatban mondotta ki a munkásbiztositó hivatal, hogy az alkalmazott munkába lépésének a pénztárnál való be nem jelentése esetén a mulasztást elkövető munkaadó az illető alkalmazottnak betegségéből kifolyóan a pénztár részéről kiszolgáltatott összes segitségek által okozott költségeket megtériteni tartozik.

Mindenféle monopolium. Bécsen át kerül hozzánk az a hir, hogy a magyar és az osztrák kormány között a szeszadó rég tervezett emelése, továbbá a petroleum és a gyujtófa-monopólium behozatalára nézve tárgyalások folynak.

Az uj ipartörvény. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter Matlekovics Sándor v. b. t. t. elnöklésével bizottságot küldött ki az uj ipartörvény szövegezésére és formába öntésére. A bizottság munkájában az eddigi ipartörvénytervezet nyersanyagát használja fel. A bizottságnak a kereskedelmi minisztérium kebelbeli tagjain kívül külső tagjai Hegedüs Loránt országgyülési képviselő és Thék Endre udvari tanácsos, előadója Papp Dezső miniszteri titkár, jegyzője pedig Jezsovics János miniszteri titkár.

Országos baromfi, bor és helyi jellegü tengeri kiállitás. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület a legutóbbi igazgató - választmányi ülésen elhatározta, hogy az idén október hó 15, 16, 17 és 18-án az elmult évekhez hasonlóan Temesváron a polgári lövölde kert helyiségeiben egy országos baromfi, házinyul, galamb és helyi jellegü — bánáti — tengeri kiállitást rendez. — Nevezett egyesület a kiállitás előmunkálatait már is megkezdte és ezen kiállitásnak tervezetét f. évi augusztus hó elején fogja az egyes érdeklődők között szétküldeni.

283 1910. végh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szombathelyi kir. járásbiróságnak 1909. évi Sp. II. 575/3. számu végzése következtében Dr Daniel Ernő ügyvéd által képviselt Eisinger Mór szombathelyi bej. nagykereskedő felperes javára Boba községben 947 K 65 fill. s jár. erejéig 1909. évi november hó 19-én foganatositott biztositási végrehajtás utján felülfoglalt és 3913 K 87 fill.-re becsült következő ingóságok u. m.: szobabeli butorok, gazdasági eszközök, takarmánynemüek, szarvasmarhák, bolti árucikkek, bolti berendezés s egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a celldömölki kir. járásbiróság 1910-ik évi V. 194/1. sz. végzése folytán 947 K 65 fill. tőkekövetelés ennek biróilag megállapitott 5% kamatai és eddig összesen 111 K 40 fillérben biróilag már megállapitott, költségek erejéig, **Boba községben alperes lakásán leendő megtartására 1910. junius hó 27-dik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Czelldömölk, 1910 junius 13-án.

ZÁBORSZKY SÁNDOR
kir. bir. vhajtó.

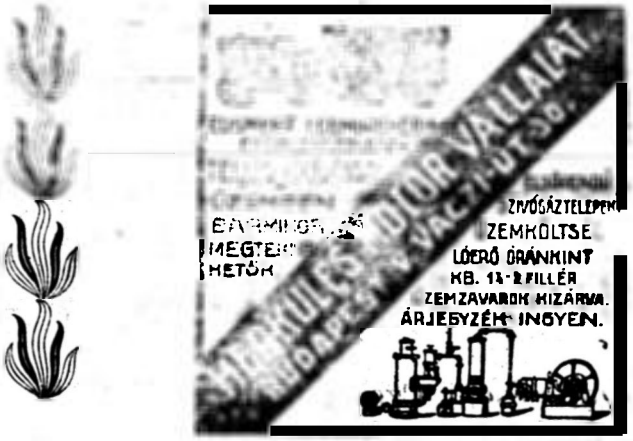

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel hozom a nagyérdemü közönség b. tudomására, hogy **Celldömölkön, a Kossuth Lajos-utczában Simon-féle házban levő**

uri szabó-üzletemet

ugyanazon házban, **a Mayer-féle fűszer kereskedés helyére helyeztem át.** Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, egyszersmind kérve az eddigi szives pártfogásukat továbbra is.

A legujabb tavaszi és nyári szövet minták megérkeztek, melyeket kivánatra bemutatok.

Készitek remek szabásu polgári papi- és egyenruhákat legelegánsabb kivitelben. Olcsó áron.

Tisztelettel
NÉMETH LÁSZÓ
uri szabó.

Hirdetmény.

Van szerencsém Celldömölk és vidéke n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy a **m. kir. államvasutak üzletvezetősége folyó évi julius 1-től kezdve** a celldömölki állomásra érkező áruk hivatalos

házhoz szállitásával megbizott.

Főtörekvésem lesz, hogy ezen megbizatásnak ugy a m. kir. államvasutak, mint a n. é. közönség részére pontosan megfeleljek.

Egyuttal tudatom, hogy ezen megbizatáson kivül bármily szállitást is a legolcsóbb dijak felszámitása mellett elfogadok.

Szállitásaim elfogadása és felügyelete, valamint pénzek felvételére Wittmann Sándor urat biztam meg.

Teljes tisztelettel

Wittmann Adolf

a m kir. államvasutak hivatalos szállitója.

ÜZLET-MEGNYITÁS!

Van szerencsém Czelldömölk és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy

Czelldömölkön, a Kossuth-utcában a Gönye-féle házban

kárpitos- és diszitő üzletet

nyitottam. Elfogadok minden e szakmába vágó munkákat és javitásokat, melyeket pontosan, kifogástalanul és olcsó áron készitek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Csékey Imre.

kárpitos.

Nyomatott DinkgreveNándor villamerőre berendezett könyvnyomdájában. Celldömölk.